Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2025)0302

Dödandet efter valet och den försämrade människorättssituationen i Tanzania, inbegripet fallet med den fängslade oppositionsledaren Tundu Lissu

Europaparlamentets resolution av den 27 november 2025 om dödandet efter valet och den försämrade människorättssituationen i Tanzania, inbegripet fallet med den fängslade oppositionsledaren Tundu Lissu (2025/2990(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av artiklarna 150.5 och 136.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Valet i Tanzania den 29 oktober 2025 kritiserades skarpt av afrikanska regionala valobservatörsuppdrag, bland annat från Afrikanska unionen och Södra Afrikas utvecklingsgemenskap. EU inbjöds inte att sända något valobservatörsuppdrag.

B. Valet följdes av omfattande protester och våldsamma ingripanden från säkerhetsstyrkornas sida, bland annat olaglig och överdriven användning av våld, vilket ledde till dödsfall, skador och massgripanden.

C. Tanzanias myndigheter har infört utegångsförbud och stängt ned internet och medie- och kommunikationsinfrastrukturen för att blockera åtkomsten till information.

D. Oppositionsledarna Tundu Lissu och Luhaga Mpina hindrades från att ställa upp i valet.

E. Tundu Lissu greps den 9 april 2025 och åtalades för förräderi, något som är belagt med dödsstraff enligt Tanzanias lagstiftning. Han sitter fortfarande fängslad under livshotande förhållanden.

F. Andra oppositionsledare och kritiker har godtyckligt gripits eller blivit måltavlor i en ihållande utrensning som präglats av bortföranden och försvinnanden, bland annat av Humphrey Polepole, något som människorättsorganisationer rapporterat om.

G. Tanzanias försämrade människorättssituation och krympande demokratiska utrymme strider mot EU:s grundläggande värden och de principer som ligger till grund för dess yttre åtgärder.

H. Tanzanias kristna och muslimska ledare fördömde regeringens användning av våld.

1. Europaparlamentet fördömer de tanzaniska säkerhetsstyrkornas våld och övervåld efter valet i oktober 2025, vilket har lett till tusentals dödsfall, skador och rapporter om massgravar. Parlamentet fördömer regeringens förnekande av missgärningarna.

2. Europaparlamentet uppmanar med kraft Tanzanias regering att omedelbart upphöra med tillslagen mot och de godtyckliga gripandena av oppositionsmedlemmar, demonstranter, journalister och människorättsförsvarare, att frige alla som godtyckligt frihetsberövats och att häva alla restriktioner för internet och medierna.

3. Europaparlamentet fördömer det godtyckliga och politiskt motiverade frihetsberövandet av oppositionsledaren Tundu Lissu. Parlamentet kräver att han omedelbart och ovillkorligt försätts på fri fot. Parlamentet uttrycker djup oro över de fruktansvärda förhållanden under vilka han hålls fängslad. Parlamentet kräver att han beviljas omedelbart och fullständigt tillträde till sin familj, sina advokater och läkarvård.

4. Europaparlamentet efterlyser en snabb, grundlig, oberoende och opartisk utredning av allt påstått dödande, påtvingade försvinnanden, tortyr och andra kränkningar. Parlamentet insisterar på att detta ska göras av en extern och trovärdig mekanism, inbegripet en Afrikaledd internationell undersökningskommission för att säkerställa ansvarsskyldighet.

5. Europaparlamentet framhåller sin begäran till kommissionen att stoppa det direkta stödet till Tanzanias myndigheter. Parlamentet efterlyser EU-stöd för att prioritera civilsamhällesorganisationer, människorättsförsvarare och journalister. Parlamentet uppmanar rådet att överväga sanktioner mot de ansvariga för kränkningarna.

6. Europaparlamentet uppmanar med kraft Tanzania att avskaffa dödsstraffet och att omvandla alla dödsdomar.

7. Europaparlamentet anser att det senaste valet varken var fritt eller rättvist.

8. Europaparlamentet uppmanar Tanzania att inleda en inkluderande politisk dialog med oppositionen, det civila samhället och företrädare för offren för att ta itu med krisen och möjliggöra ett nytt, trovärdigt och öppet val.

9. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Tanzanias regering och parlament, rådet, kommissionen, vice ordföranden/den höga representanten, Afrikanska unionen, Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet, Södra Afrikas utvecklingsgemenskap (SADC) och Förenta nationerna.